Infrastruktura krytyczna: Komisja proponuje plan, który pozwoli poprawić reakcję na incydenty transgraniczne powodujące zakłócenia

Komisja przedstawia dziś wniosek dotyczący zalecenia Rady w sprawie planu dotyczącego infrastruktury krytycznej, który wzmocni koordynację reakcji UE w przypadku prób zakłócenia naszej infrastruktury krytycznej.

Kontekst geopolityczny, w którym działa nasza infrastruktura krytyczna, jest szczególnie niestabilny – nie tylko ze względu na rosyjską wojnę napastniczą przeciwko Ukrainie, coraz częstsze ataki hybrydowe oraz sabotaż gazociągów Nord Stream. Obywatele, przedsiębiorstwa i organy publiczne w UE polegają na infrastrukturze krytycznej i na usługach kluczowych świadczonych przez podmioty będące operatorami takiej infrastruktury. Usługi te mają decydujące znaczenie dla utrzymania niezbędnych funkcji społecznych i muszą być świadczone na rynku wewnętrznym w sposób niezakłócony.

UE podjęła już szereg środków w celu poprawy ochrony infrastruktury krytycznej, aby unikać zakłóceń w świadczeniu usług kluczowych i łagodzić ich skutki. Zaraz po sabotażu gazociągów Nord Stream Komisja zaproponowała zalecenie Rady w sprawie przyspieszenia prac nad ochroną infrastruktury krytycznej. Zaproponowano poprawę koordynacji reagowania na incydenty i kryzysy w ramach planu dotyczącego infrastruktury krytycznej. Ponadto grupa zadaniowa UE-NATO ds. odporności infrastruktury krytycznej, która powstała w marcu 2023 r., przedstawiła 29 czerwca ostateczne sprawozdanie z oceny, w którym przedstawiono bieżące wyzwania w zakresie bezpieczeństwa i ukierunkowane zalecenia dotyczące wzmocnienia odporności infrastruktury krytycznej. Dzisiejszy wniosek to kolejny etap tych działań, który polega na uzupełnieniu instrumentów kryzysowych na szczeblu UE. Uzupełniany jest również obowiązujący plan w dziedzinie cyberbezpieczeństwa oraz protokół UE do celów przeciwdziałania zagrożeniom hybrydowym.

Zakres i cel planu dotyczącego infrastruktury krytycznej

Aby zapewnić ukierunkowane, proporcjonalne i skuteczne podejście, plan wskazuje działania, które państwa członkowskie mogą zastosować w przypadku poważnych incydentów związanych z infrastrukturą krytyczną.

Plan służy osiągnięciu następujących trzech głównych celów w reakcji na znaczący incydent związany z infrastrukturą krytyczną:

1. **Poprawa wspólnej orientacji sytuacyjnej** przez lepsze zrozumienie znaczącego incydentu związanego z infrastrukturą krytyczną w państwach członkowskich, jego przyczyn i potencjalnych konsekwencji dla wszystkich zainteresowanych stron na poziomach operacyjnym i strategicznym/politycznym.
2. **Zapewnienie skoordynowanej komunikacji publicznej** w celu zminimalizowania rozbieżności w komunikatach podawanych do wiadomości publicznej po wystąpieniu znaczącego incydentu związanego z infrastrukturą krytyczną. Jasna komunikacja publiczna jest również ważnym narzędziem walki z dezinformacją.
3. **Skuteczna reakcja** dzięki poprawie reagowania państw członkowskich i współpracy państw członkowskich między sobą oraz z odpowiednimi instytucjami, organami, urzędami i agencjami Unii złagodzi skutki znaczącego incydentu związanego z infrastrukturą krytyczną i umożliwi szybkie przywrócenie usług kluczowych.

Plan można zastosować, jeżeli:

(i) incydent ma znaczący skutek zakłócający w przypadku usług na rzecz **co najmniej sześciu państw członkowskich** lub w co najmniej sześciu państwach członkowskich,

(ii) incydent ma znaczący skutek zakłócający **w co najmniej dwóch państwach członkowskich i wymagana jest terminowa koordynacja polityki** w zakresie reagowania na szczeblu Unii ze względu na szeroki i znaczący wpływ incydentu o znaczeniu technicznym lub politycznym.

W planie wskazano szereg działań, które mogą zostać podjęte na szczeblu UE w ramach reagowania na znaczący incydent związany z infrastrukturą krytyczną. Są to np. wsparcie dla dotkniętych incydentem państw członkowskich przez wymianę informacji, organizacja spotkań ekspertów, przygotowanie sprawozdań z orientacji sytuacyjnej, koordynacja komunikacji publicznej i reagowania. Skoordynowana reakcja może również obejmować wsparcie techniczne ze strony innych państw

członkowskich lub odpowiednich instytucji, organów i agencji UE, na wniosek państw członkowskich dotkniętych incydentem, a także uruchomienie unijnych mechanizmów koordynacji w sytuacjach kryzysowych i wykorzystanie instrumentów UE. Dla wszystkich zaangażowanych podmiotów przewidziano punkty kontaktowe w sprawach związanych z planem dotyczącym infrastruktury krytycznej. Państwa członkowskie dotknięte znaczącym incydentem związanym z infrastrukturą krytyczną będą dzielić się z rotacyjną prezydencją Rady i Komisją odpowiednimi informacjami na temat incydentu. Zalecenie przewiduje, że państwa członkowskie, Rada, Komisja oraz, w stosownych przypadkach, ESDZ i odpowiednie organy, urzędy i agencje UE powinny bez zwłoki zastosować plan w każdym przypadku wystąpienia znaczącego incydentu związanego z infrastrukturą krytyczną.

Co dalej?

Proponowany wniosek będzie musiał zostać omówiony przez Radę.

Kontekst

Od prawie 15 lat UE ma ramy prawne i polityczne dotyczące ochrony infrastruktury krytycznej. Zostały one zaktualizowane wraz z przyjęciem dyrektywy w sprawie odporności podmiotów krytycznych (dyrektywy CER), która weszła w życie w styczniu 2023 r. W obecnym kontekście bezpieczeństwa 8 grudnia 2022 r. na wniosek Komisji przyjęte zostało zalecenie Rady w sprawie ogólnounijnego skoordynowanego podejścia do kwestii wzmocnienia odporności infrastruktury krytycznej. W zaleceniu tym Rada podkreśliła między innymi potrzebę zapewnienia na szczeblu Unii skoordynowanej i skutecznej odpowiedzi na zagrożenia dla świadczenia usług kluczowych. Rada zwróciła się do Komisji o opracowanie „planu działania dotyczącego skoordynowanej reakcji na zakłócenia infrastruktury krytycznej o istotnym znaczeniu transgranicznym".

25 lipca 2023 r. Komisja przyjęła rozporządzenie delegowane ustanawiające wykaz usług kluczowych w tych sektorach. Na podstawie tego wykazu państwa członkowskie muszą przeprowadzić oceny ryzyka, a następnie zidentyfikować swoje podmioty krytyczne.

Dodatkowe informacje

Zalecenie Rady w sprawie planu skoordynowanego reagowania na zakłócenia infrastruktury krytycznej o istotnym znaczeniu transgranicznym

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2557 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie odporności podmiotów krytycznych

Odporność infrastruktury krytycznej

Cytat(y)

Niedawne ataki na Nord Stream dowiodły niestabilności naszej fizycznej infrastruktury krytycznej. Dobiegła końca epoka naiwności i niewinności w Europie. Dzięki nowemu podręcznikowi działania w przypadku ataków na naszą infrastrukturę krytyczną oraz niedawno uzgodnionym i ulepszonym przepisom UE w tej dziedzinie, zapewniamy Europie bezprecedensową ochronę przed takimi zagrożeniami.

Margaritis Schinas, wiceprzewodniczący do spraw promowania naszego europejskiego stylu życia - 06/09/2023

Obywatele i przedsiębiorstwa w UE korzystają z infrastruktury krytycznej, która zapewnia usługi kluczowe. Musimy przyspieszyć nasze działania, aby poprawić odporność tej infrastruktury w coraz bardziej złożonej sytuacji, jeśli chodzi o bezpieczeństwo. Zaproponowany dziś plan jest ważnym krokiem w tym kierunku, ponieważ poprawi on koordynację działań podejmowanych w odpowiedzi na próby ataków. Będziemy nadal współpracować, aby wspierać państwa członkowskie stojące przed tymi wyzwaniami.

Ylva Johansson, komisarz do spraw wewnętrznych - 06/09/2023

Pdf do druku

Infrastruktura krytyczna

polski (41.537 kB - PDF)

Pobierz (41.537 kB - PDF)

Komunikat prasowy

z dn. 6 września 2023, Bruksela